

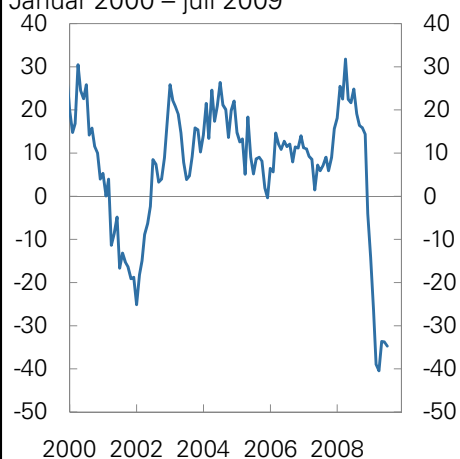
Utsiktene for norsk økonomi

Sentralbanksjef Svein Gjedrem, Norges Bank,
25. september 2009

 NORGES BANK

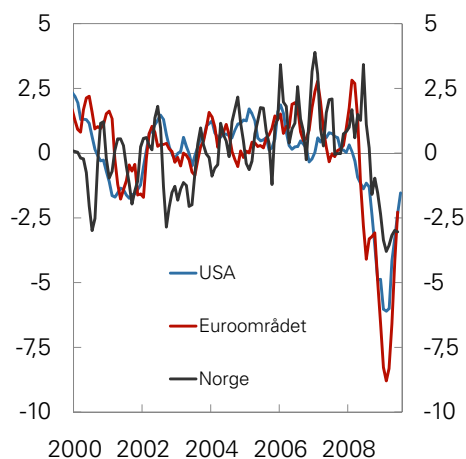
Indikator for verdenshandelen

Prosent. Tolv månedersvekst.
Januar 2000 – juli 2009

Industriproduksjon

Vekst fra tre måneder før. Prosent.
Januar 2000 – juli 2009

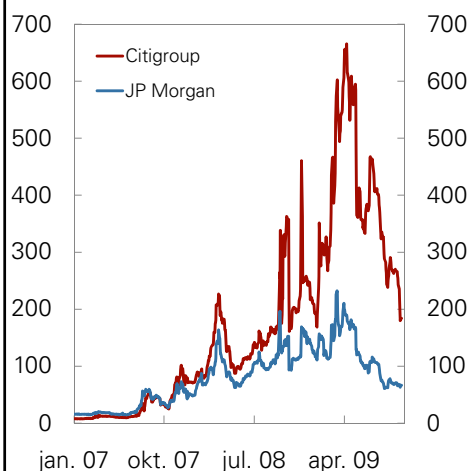
Kilde: Thomson Reuters og Norges Bank

 NORGES BANK

2

Kredittrisiko på utvalgte banker

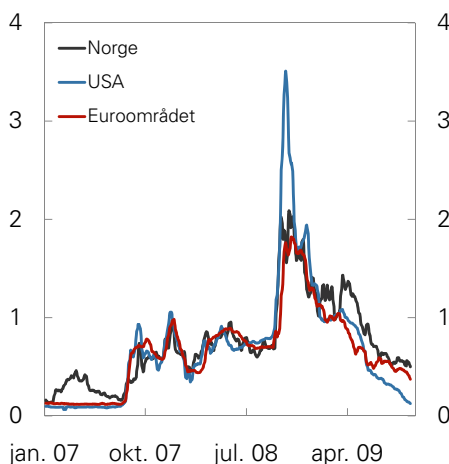
Målt ved CDS-spreader. Basispunkter
1. januar 2007 – 21. september 2009

jan. 07 okt. 07 jul. 08 apr. 09
¹⁾ Forventet styringsrente er avledet fra Overnight Indexed Swap (OIS) renter.

Påslag i pengemarkedet¹⁾

5-dagers glidende gjennomsnitt.
Prosentenheter
4. januar 2007 – 18. september 2009

jan. 07 okt. 07 jul. 08 apr. 09
Kilder: Bloomberg, Thomson Reuters og Norges Bank

NORGES BANK

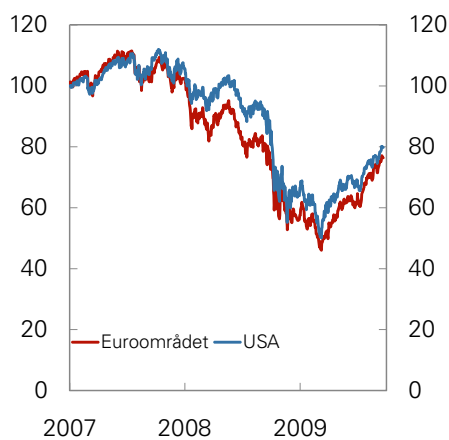
3

Internasjonale aksjemarkeder

1. januar 2007 – 21. september 2009

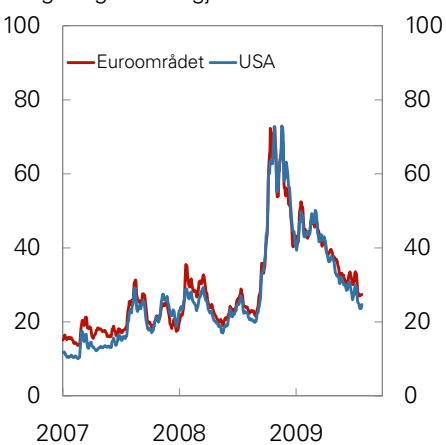
Internasjonale aksjekurser

Indeksert. 1. januar 2007 = 100

Implisitt volatilitet

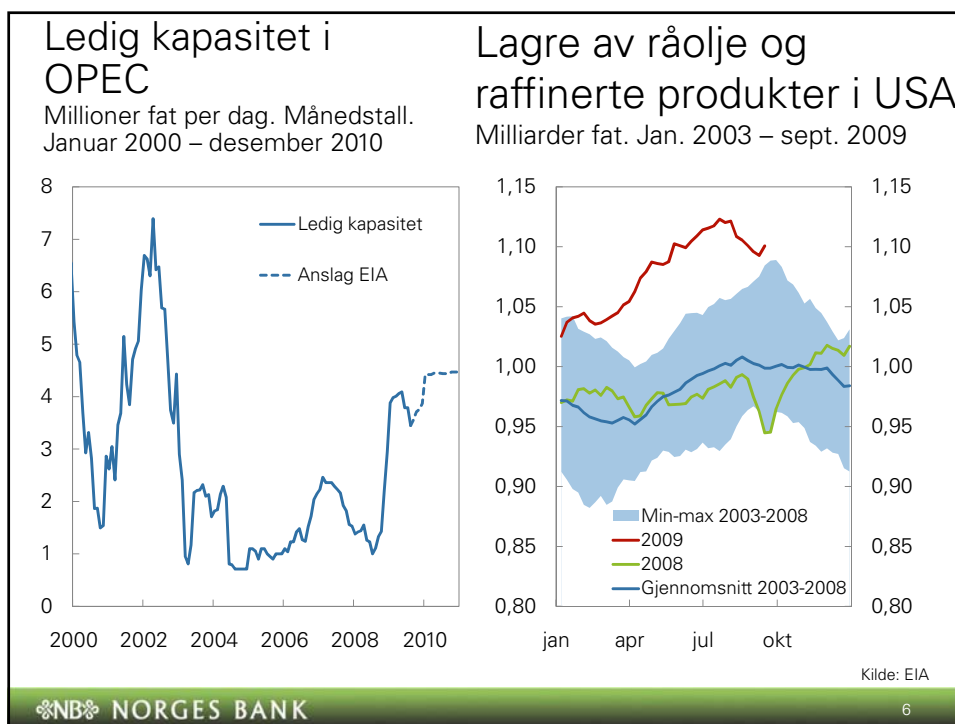
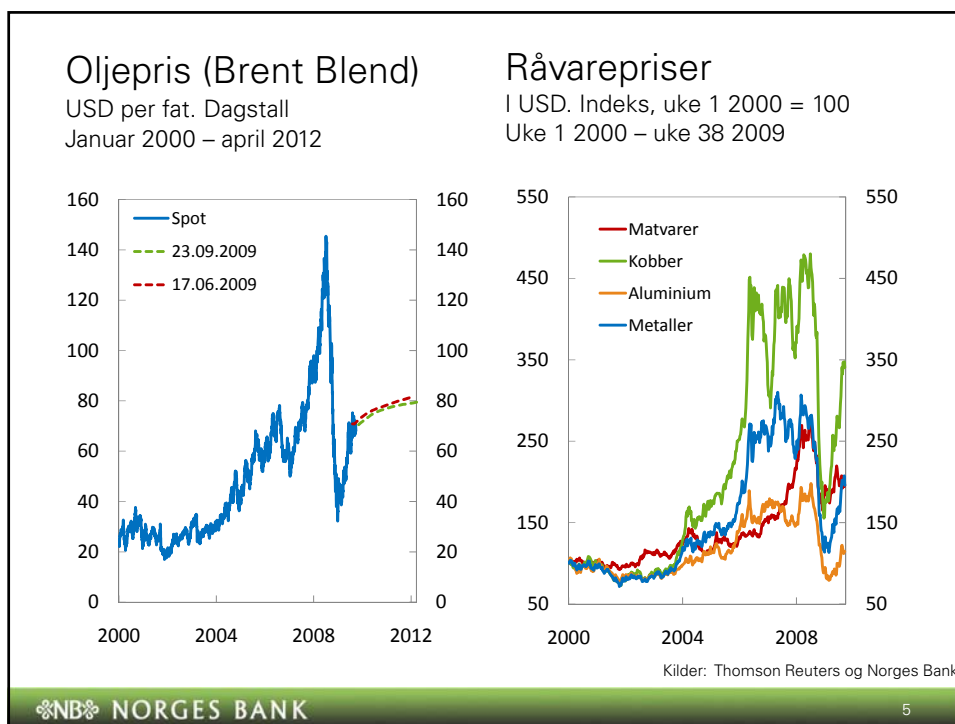
Standardavvik i basispunkter
5-dagers glidende gjennomsnitt

Kilde: Thomson Reuters

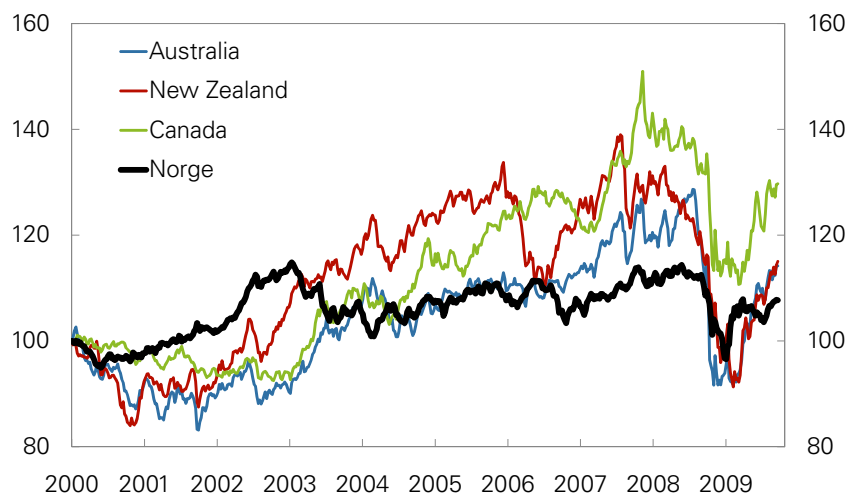
NORGES BANK

4

Effektive valutakurser¹⁾

Indeksert 2000 = 100. Ukestall. Uke 1 2000 – uke 38 2009

1) Stigende kurve betyr sterkere kurs

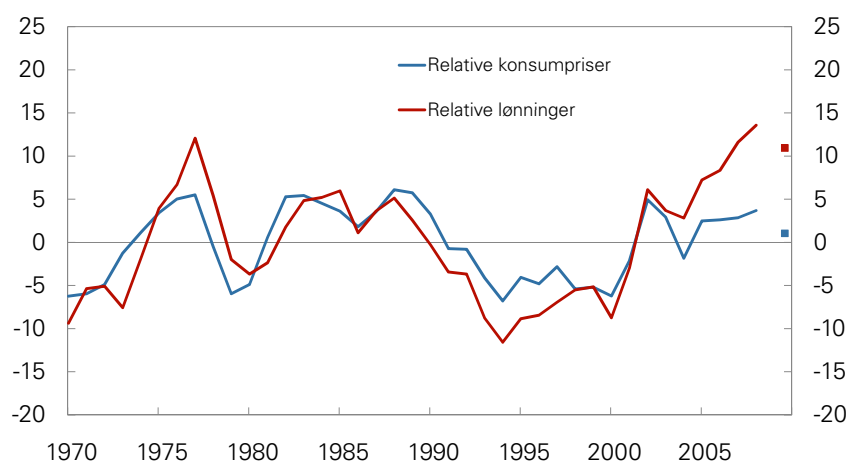
Kilde: Reuters EcoWin og Norges Bank

NORGES BANK

7

Realvalutakurser

Avvik fra gjennomsnittet 1970 – 2008. Prosent. 1970 – 2009¹⁾

1) Tall for 2009 er gjennomsnitt for utviklingen fram til 18. september. Punktene viser gjennomsnittet for denne perioden. Stigende kurve indikerer svakere konkurranseevne

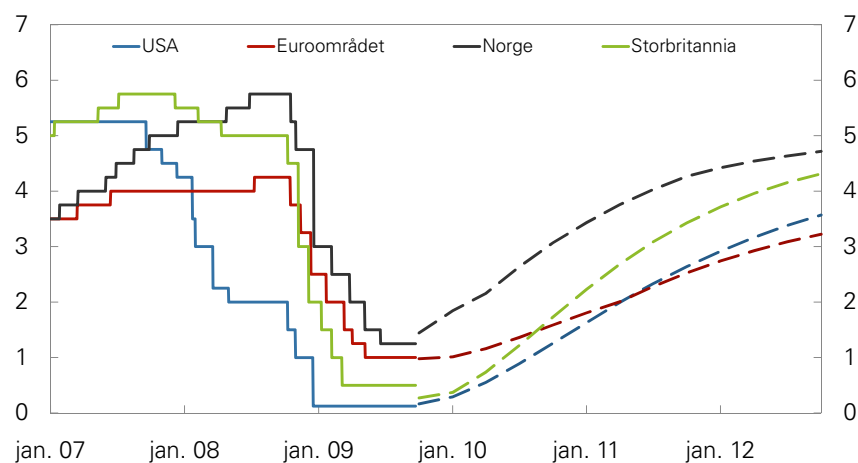
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU), Finansdepartementet og Norges Bank

NORGES BANK

8

Faktiske og forventede styringsrenter¹⁾

Prosent. Januar 2007 – desember 2012

1) Per 23. september 2009

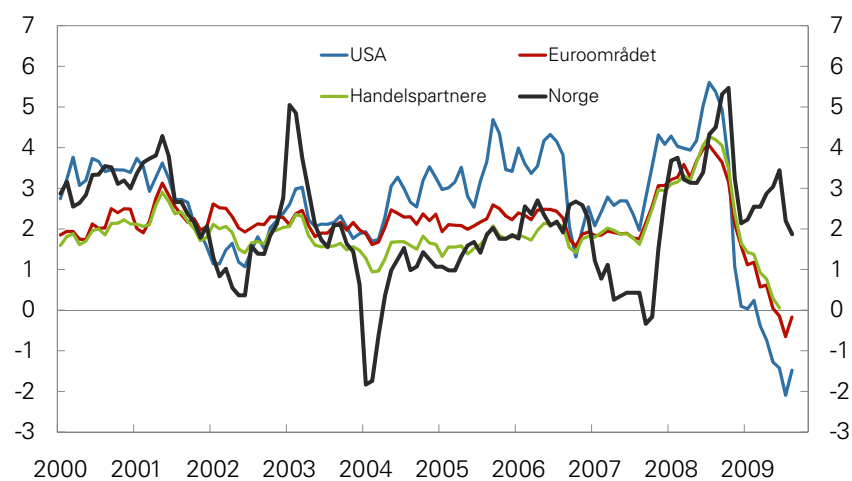
Kilder: Thomson Reuters, Bloomberg og Norges Bank

NORGES BANK

9

Prisstigning

Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2000 – august 2009

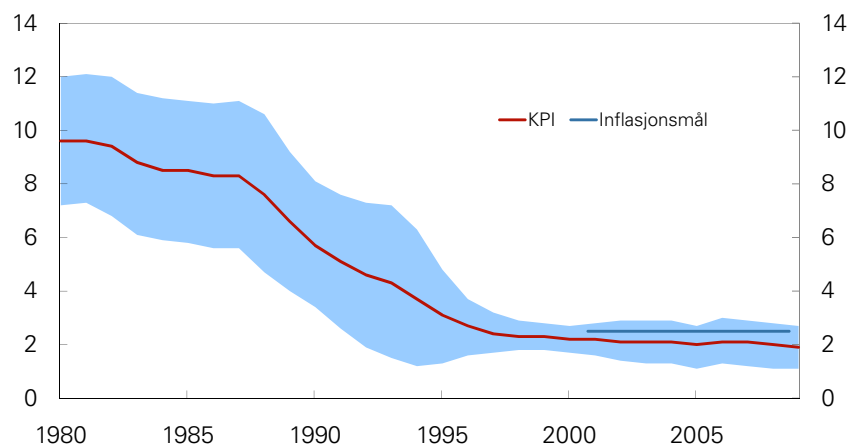
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

NORGES BANK

10

Inflasjon

Glidende tiårs gjennomsnitt¹⁾ og variasjon²⁾ i KPI³⁾. Prosent. 1980 – 2009

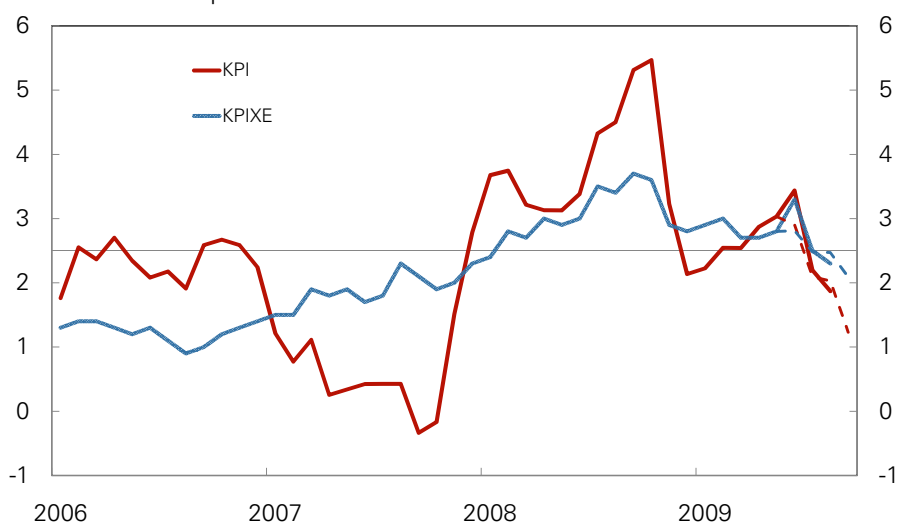

- 1) Det glidende gjennomsnittet er beregnet 7 år tilbake og to år fram
- 2) Båndet rundt KPI er variasjonen i KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer i snittperioden, målt ved +/- ett standardavvik
- 3) I beregningen er anslag for 2009 - 2011 fra PPR 2/09 lagt til grunn

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Inflasjon

Anslag fra PPR 2/09 (stiplet). Tolv månedersvekst. Prosent.
Januar 2006 – september 2009

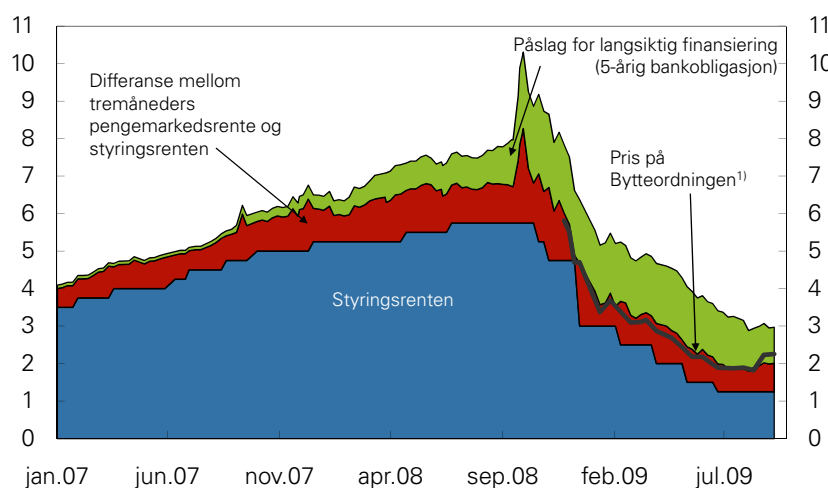
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Motkonjunkturpolitikk med ukonvensjonelle tiltak

- Ekspansiv finanspolitikk
- Lav rente
- Særskilte pengepolitiske tiltak
  - Bytteordning
  - Likviditetstilførsel
- Andre særskilte tiltak
  - Statens finansfond
  - Statens obligasjonsfond
  - Eksportfinansiering

Kostnader ved langsiktig finansiering

Prosentenheter. Uketall. Uke 1 2007 – uke 39 2009

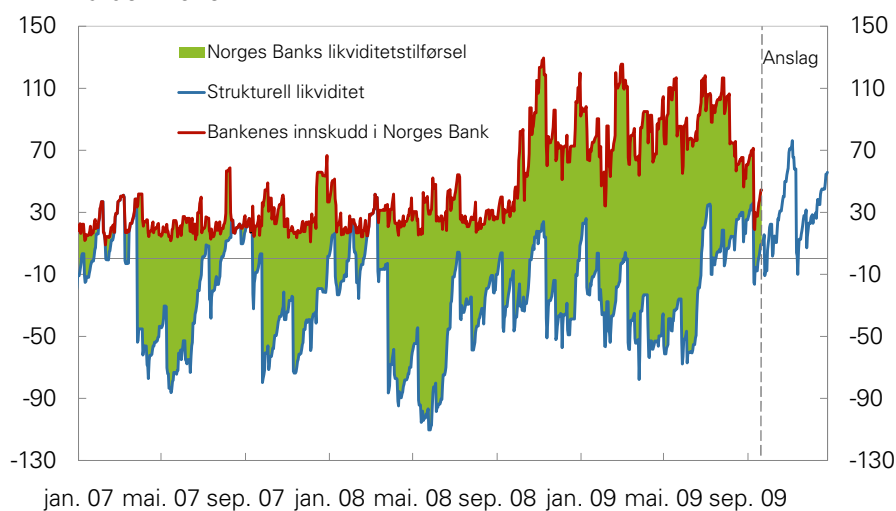

1) Løpetidskorrigert pris

Kilder: DnB NOR Markets og Norges Bank

Bankenes likviditet i 2009

Milliarder kroner

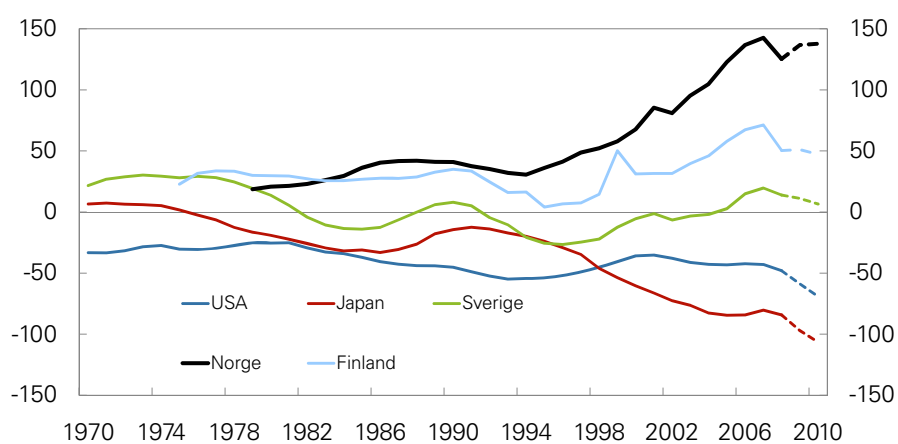

Kilde: Norges Bank

NORGES BANK

Offentlige nettofordringer som andel av BNP

Prosent. 1970 - 2010

Kilde: OECD

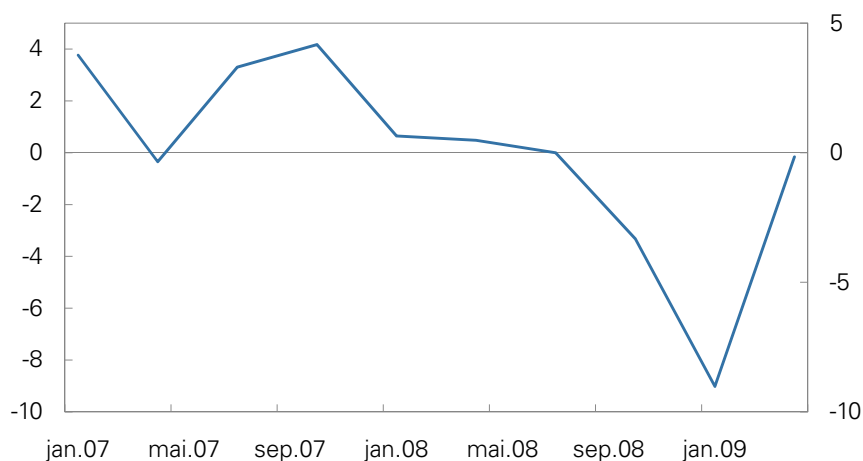
NORGES BANK

16

Eksport

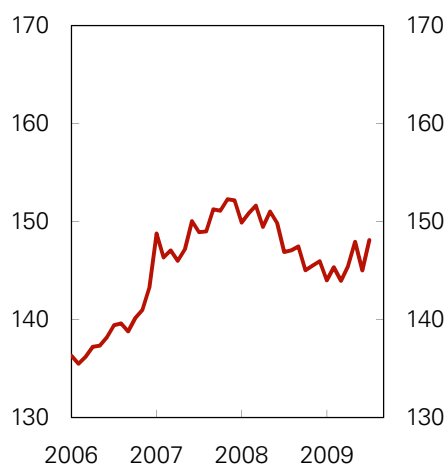
Sesongjusterte kvartalstall, utenrikshandel med varer.
Kvartalsvekst. Volum. Prosent. 1. kv. 2007 – 2. kv. 2009

Kilde: Statistisk sentralbyrå

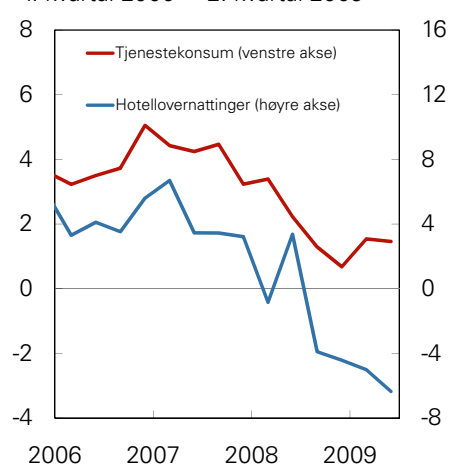
Varekonsumindeksen

Volum. Sesongjustert indeks.
Januar 2006 – juli 2009

Tjenestekonsum og hotellovernattinger

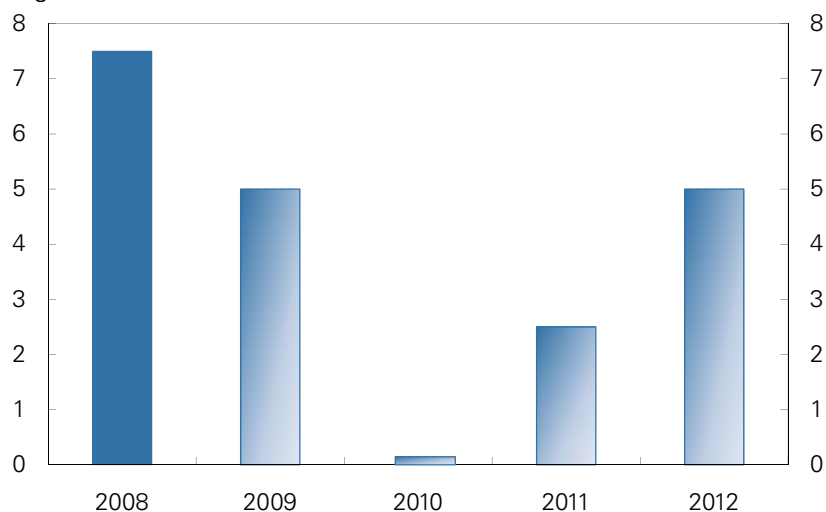
Firekvartalersvekst. Prosent
1. kvartal 2000 – 2. kvartal 2009

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Petroleumsinvesteringer

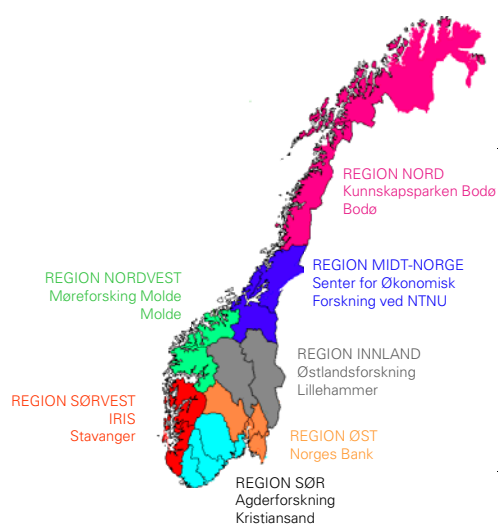
Årlig volumvekst. Prosent. 2008 – 2012¹⁾

1) Anslag for 2009 - 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Norges Banks regionale nettverk

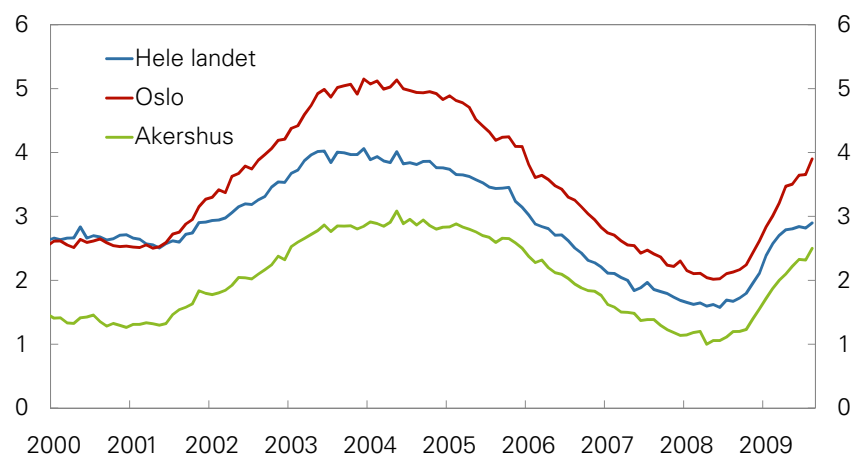

- Etablert i 2002
- Viktig del av beslutningsgrunnlaget til Norges Banks hovedstyre i utøvelsen av pengepolitikken
- Gir treffsikre anslag i god tid før offisiell statistikk foreligger
- Ny rapport blir presentert 14. oktober

Kilde: Norges Bank

Registrert ledighet

Prosent. Sesongjustert. Januar 2000 – august 2009

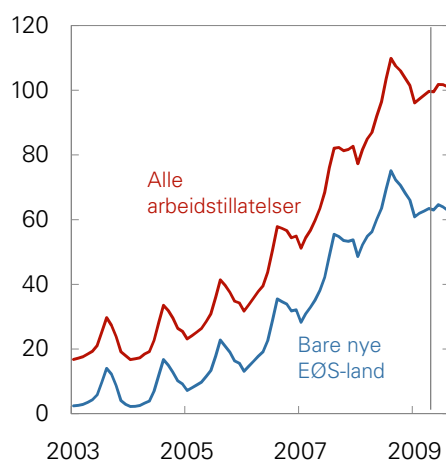

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Arbeids- og velferdsetaten (NAV) og Norges Bank

Arbeidstillatelser - UDI

Tall i tusen. Ujustert.

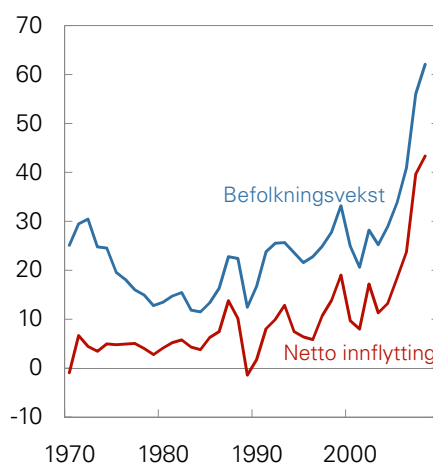
1. januar 2003 – 1. august 2009

1) I løpet av 1. halvår 2009 har tilveksten vært 26 297 og nettoinnflytting: 16 579

Befolkningsvekst og nettoinnflytting

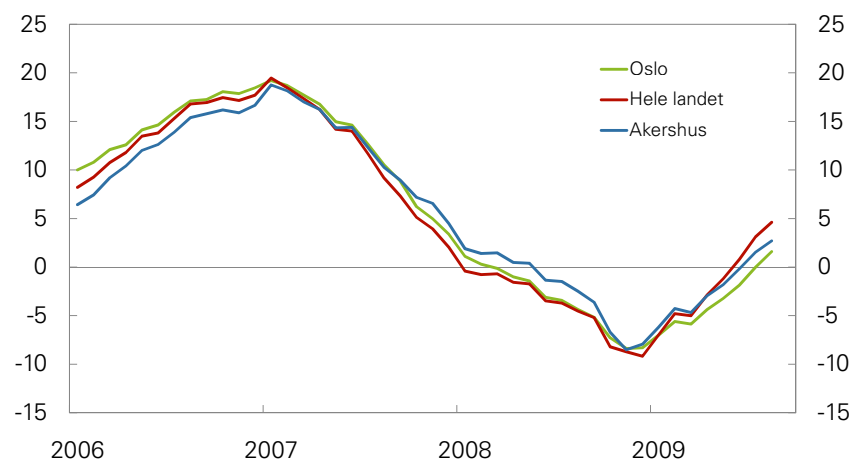
Antall i tusen. 1970-2009¹⁾

Kilde: UDI, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Regionale boligpriser

Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2006 - august 2009

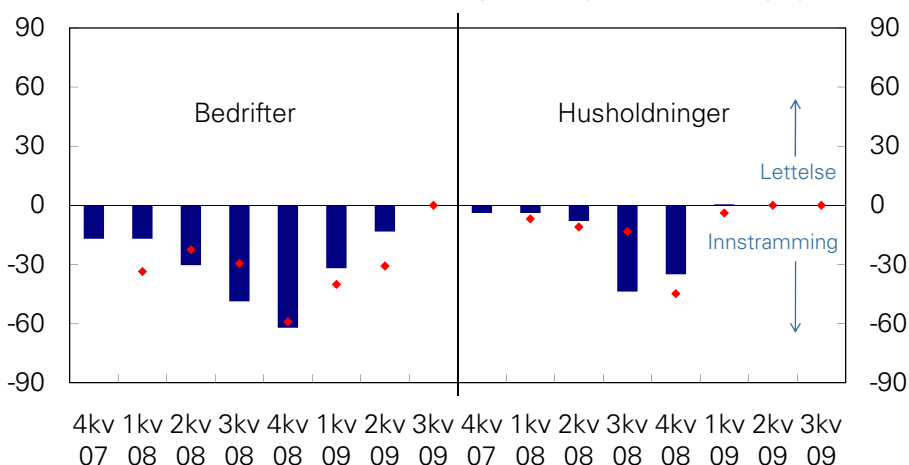
Kilde: Norges Eiendomsmeglerforbund, Eiendomsforetakenes forening, FINN.no, ECON Pöyry, Statistisk Sentralbyrå og Norges Bank

NORGES BANK

23

Bankenes kredittpraksis overfor bedrifter og husholdninger

4. kvartal 2007 – 3. kvartal 2009. Endring i kredittpraksis fra forrige periode¹⁾

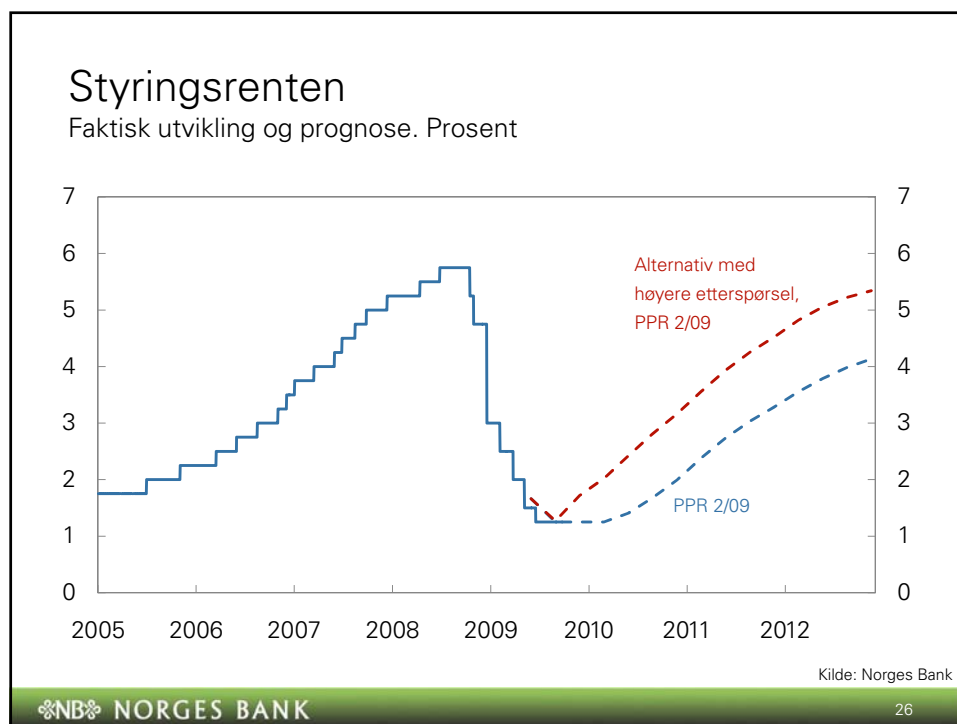
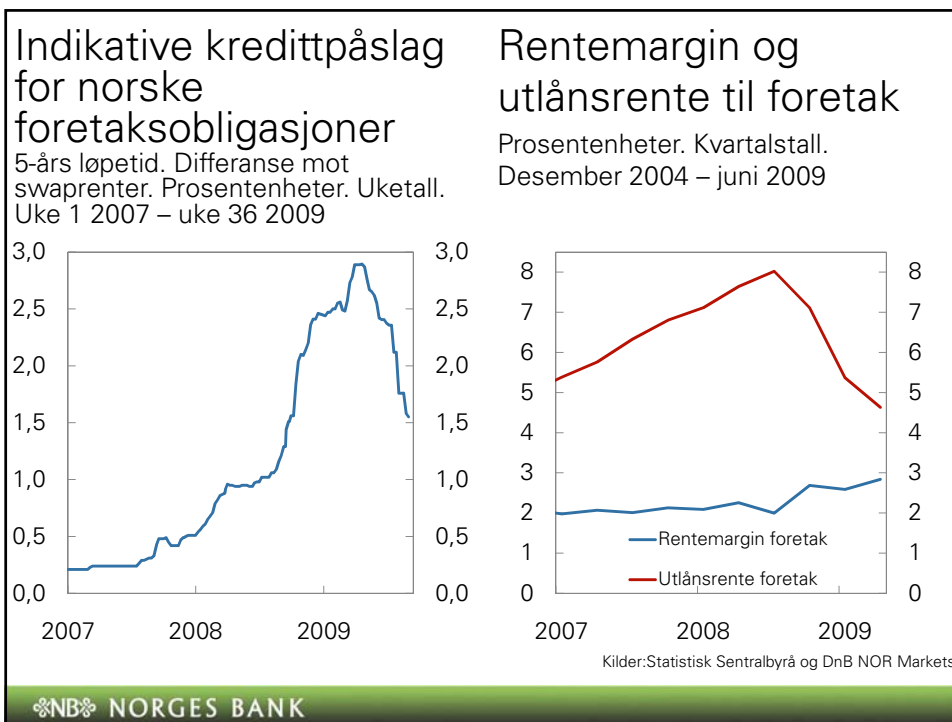

1) Rød prikk indikerer forventet utvikling, og blå stolpe indikerer faktisk utvikling

Kilde: Norges Bank

NORGES BANK

24

Utsiktene for norsk økonomi

*Sentralbanksjef Svein Gjedrem, Norges Bank,
25. september 2009*

 NORGES BANK